

DOINA OFELIA DAVIDESCU

TREI NUANȚE
DE ALBASTRU

roman

CÎSMIGIU
books

I

Orașul, de care locul acesta este legat printr-un ombilic netăiat, e la o distanță apreciabilă, dar comodă din multe puncte de vedere. Bulevardele noi, care i-au ciopârțit demnitatea de odinioară fără niciun câștig, în afara unei modernități incolore și insipide, sunt departe. Freamătul și claxoanele nu răzbat decât arareori, ca niște fantasme rătăcite. Simpla întâmplare sau inteligența neînvingătoare de alte interese a unor factori de decizie au menținut această minunată izolare. Aici, vara, Soarele nu se grăbește. Timpul curge lent, după reguli nescrise în manuale sau tratate. Ceasurile îl măsoară după legile fiecărui vilegiaturist, care își uită acasă grijile și problemele și trăiește cu nesaț miracolul plajei și al mării. Hoardele sezoniere de fericiți și nefericiți caută, găsesc și păstrează prețioasa bucurie pentru un timp, un anotimp, un an. Străzile pietonale îm-pânzesc locul și țin departe traficul intens, claxoanele, sirenele. Ghinioanele colindă departe, prin cu totul alte spații. Foarte rar, tihna este luminată de flashurile albastre și roșii ale vreunei utilitare sosite pentru ajutor și salvare.

Atât de rar, încât atunci când se întâmplă, pare că toată lumea se dă peste cap. Însă, de regulă, nu se petrec decât lucruri bune, adică ceea ce dorește toată lumea.

Gândul zilelor ei: *Trebuie să ai întotdeauna un vis în minte, o cărare sau un drum de urmat și o lumină pentru care să te întorci mereu acasă.* Deși pare simplu, uneori visul și lumina sunt cele mai greu de păstrat.

Balconul mic, cu fața spre mare, este o oază de liniște și o ciudată mângâiere. O iedera bogată coboară ca o pleopă și închide jumătate din deschiderea lui, așezând în calea privirii din interior o pată verde, acceptabilă pe ecranul albastru al depărtării. Situat la înălțimea optimă pentru o vedere absolut fermecătoare, este locul preferat în lungile după-amiezi de vară. Prezența tăcută, cu ochelari mari și negri care îi acoperă cam jumătate din fizionomie - despre care ea însăși consideră că nu mai e de interesul nimănui, în afară de poate cel al medicilor, și asupra căreia toți se întreabă cum de mai există, își petrece aici o parte însemnată a zilei. Imobilă și insensibilă tactil de câțeva vreme, are cu sine pe lumea asta doar capul; restul a devenit amintire, fiindu-i aproape străin. Fiecare secundă i se înscrie cu încăpățănare în durata lumii. Însă nu o mai interesează în mod direct

timpul, nu mai are planuri, ci doar o speranță: aceea de a ajunge aici patru luni în fiecare an. Mai cu seamă de când nopțile verilor ei au sărăcit într-un mod care cu siguranță nici nu vă trece prin minte. Nu vă mirați, vă pot spune cum. Spațiul anost din spatele blocului în care locuiește este ocupat de o parcare auto, creionată lăbărțat de alipirea imaginară a unor patrule neregulate, ciudate și urâte, și de puțina vegetație ce aderă la câteva blocuri vechi, cu două etaje și cu acoperiș în două ape, din țiglă, situate vis-à-vis. Ei bine, multe veri, printr-o inexplicabilă minune, acesta a fost locul în care cohorte de greieri orchestrau din elitre cu o infatuare de neînțeles, de la lăsarea serii și până târziu, după miezul nopții. Încetau spre dimineață, când lumina gri dinaintea răsăritului descifra, cu blândețea unei mângâieri, contururile adormite. Cum mai toate nopțile ei treceau cu ferestrele deschise, era aproape ca și cum micul apartament s-ar fi învecinat cu un crâng sau cu o poveste, căci orice devenea posibil în închipuire de îndată ce umbrele începeau să alunge ziua. Acum doi ani, pe la sfârșitul primăverii, au reînceput timid. Legănau într-o surdină delicată serile târzii. Au încetat brusc după ce o dihanie, agitând un braț diform ca un burlan, a trecut de câteva ori la rând, fonfăind și pulverizând printre lămpile aleilor o

ceață subțire, aducătoare de somn etern nedoritelor diptere de care se plângea întreg orașul. Pesemne că aerosolii din acel an au fost mai concentrați, și-au atins scopul. Țânțarii au plecat pe lumea cealaltă. În vara aceea au luat cu ei și corurile greierilor. De atunci, nopțile au devenit nefiresc de calme. Rar, liniștea se frânge la câte un lătrat de câine, sau la un fluierat de locomotivă venit ca o mirare de cine știe unde... Iată de ce trebuia să plece și să vină aici. Nu este ceva ușor de făcut din niciun punct de vedere. În primul rând, se desparte greu de lăcașul ei de la etaj. De acolo vede în după-amiezele senine fuga soarelui către asfințit prin fanta îngustă dintre două blocuri și, în nopțile senine, trecerea Lunii cu trena ei de stele pierdute în constelații misterioase. Cu inima strânsă își lasă în grija unei cunoștințe mica junglă din dreptul ferestrelor și de pe pervaze. Fotoliul preferat îi păzește cărțile, dormitorul moșăie singuratic și nederanjat. De fapt, tot ceea ce mai are nevoie se află acolo. Chiar și rochiile albastre și pantofii roșii, de lac. Nimic în plus, nimic în minus. Și totuși, cineva îi închide ușa și ea pleacă.

E a doua vară care o aduce aici. Stabilimentul, un sanatoriu de anvergură medie situat într-o poziție retrasă, este astfel construit încât toate camerele rezidenților sezonieri au vedere spre

mare. A ei, întotdeauna aceeași, are pereți pictați inutil cu flori mari, imortalizate într-o compoziție alambicată și confuză de frunze, petale și culori, al căror mesaj, dacă există unul, o depășește și o obosește. Singurul obiect care indispuie logica artistică, fixat vizavi de pat, este ceasul, pe care, cu o inexplicabilă încăpățănare, îl cară după ea în toate bagajele plecărilor sale și cere să-i fie montat pe pereții popasurilor. Doar el, mormâindu-și neobosit tic-tacul etern, îi măsoară spațiul trecerii prin această surprinzătoare existență. Nu știe cum și de ce, dar crede că fără el nu ar putea trăi; e ancora cu care se agață de viață. Poate că lui îi datorează supraviețuirea.

*

Diminețile sunt un chin îndelungat. Trebuie să suporte trambalarea sacului de oase și mușchi din ce în ce mai firavi, împachetat de regulă într-un trening de culoare palidă, pudrată, cu căruciorul ăsta caraghios într-o sală de recuperare. Corvezile, un șir interminabil de proceduri, se termină cu masaj și cu lacrimi. Mâinile, bănuite a fi pricepute, ale Juanitei, micuța cubaneză (ce visuri or fi mânat-o și cum o fi ajuns aici, de pe partea cealaltă a lumii?), cu zâmbet strălucitor, își fac treaba, din care ea nu percepe decât filmul unor mișcări

complicate de-a lungul propriului corp inert. La final plâng împreună. Ceea ce așteaptă amândouă încă nu s-a întâmplat. Corpul ei de la gât în jos nu simte nicio durere, cât de mică. Se simte ca într-o crisalidă imensă, invizibilă. Doar capul, aflat în afara ei prin nu știu ce alte socoteli ale sorții, își învârte pe interior roțițele unui mecanism complicat, găzduit de creier.

Se supune supliciului repetat doar pentru că altfel nu s-ar putea bucura de balconul cu minunata lui iederă. O privește cu un sentiment de tandrețe, despre care se miră că mai e în stare. Gândul o aruncă în depărtările amintirilor și se întreabă de ce îi revin aceste flash-uri din copilărie, ce vindecări caută întorcându-se adesea acolo. Deși e o cățăărătoare sălbatică, printr-o ciudată asociere îi aduce aminte de vița care umbrea generos, până-n târziu de octombrie, peretele de lemn al verandei din casa părintească. De cum dădeau spre roz, boabele alungite meritau încercate. Numai că arareori putea face acest lucru fără să atragă atenția. Nenumăratele ferestre se deschideau în exterior, dar trebuiau sprijinite de lemnul spalierului care ținea vița; altfel nu stăteau. Și cum întinsul după boabe deranja de multe ori echilibrul fragil al ferestrei deschise, inevitabilul se producea. Rama de lemn cădea în afara casei, cu zgomot mare și inconfundabil de geam spart. Adierea zilei și foșnetul

delicat al frunzelor intrau nestingherite, deschizând uși. Îngheța, iar gustatul strugurilor devenea vis. Din sfârșitul lui august până spre octombrie, se tot iveau situații de acest gen, iar tatăl ei trebuia să se ocupe cu înlocuirea geamurilor. Erau, fără urmă de îndoială, cei mai buni struguri din lume! Încearcă să surâdă acestei imagini fugare. Bănuiește că doar un rictus caraghios îi ridică obraji. Câte ferestre nu-i spărsese și viața, de-a lungul anilor!

În cele două ore și jumătate pe care le petrece aici, nimic nu perturbă armonia locului. Și apoi, întotdeauna apare Toto. E un personaj aparte, venit vara asta de niciunde. I-a trezit interesul în mod neașteptat. Îl așteaptă cu emoția bucuriei, dar și cu teama că s-ar putea întâmpla ceva care să-l împiedice să vină. Toto e mic de statură. E ca un copil, ceva mai mare sau nu... mai degrabă un om tânăr, de statură cam scundă, cu trăsături delicate. Cât stă în balcon, nu vede ceasul, dar știe ora la care e adusă și apoi ora la care, în mod invariabil, e obligată de infirmiera care îi manevrează căruciorul să intre din nou în cameră. Încearcă să numere, să contabilizeze în secunde momentul când apare scundul ei companion, dar se încurcă. O fură marea. Are o nuanță de albastru imposibil de descris și de uitat. Imaginea pe care pleoapa verde a iederei i-o lasă vederii este cu adevărat splendidă. Așa că Toto o surprinde de fiecare dată. Apare cu

mersul lui inconfundabil, fluid, nepăsător, pe care coada ochiului îl observă doar cu câteva secunde înainte de a i se opri în față. Șapca cu cozoroc, format *Gavroche*, trasă până la sprâncene, îi acoperă în cea mai mare parte părul șaten, de lungime medie, pieptănat cu grijă, spre spate. Dedesubt, ochii, de culoarea ploii, cu privirea lor adeseori indescifrabilă. Gura are formă plăcută și buze pline, arcuite. Obrajii, fini. Nasul drept și ferm pare să-i păzească nu numai fizionomia, ci întreaga-i înfățișare. Întotdeauna poartă o cămașă cadrilată, cu papion, blugi și pantofi sport. Comunică din priviri, într-un mod care ar putea părea oricui în mod sigur, dacă nu imposibil, cel puțin ciudat. Doar la prima sa apariție a articulat cu o voce de tenor răgușit: *Toto, Toto!*, îndreptând indexul micuț al mâinii drepte către mijlocul pieptului și lovindu-și de două ori, apăsător, sternul. Aduce întotdeauna cu el o punguță cu cafea proaspăt râșnită, pe care i-o trece pe sub nas de câteva ori, timp în care o privește fix și întrebător, întărind expresia printr-o ridicare perfect circumflexă a sprâncenelor. Apoi, cu o mișcare sigură și delicată, scoate ochelarii și îi depune, cu gesturi pline de importanță și teatralizate, pe măsuta de lângă perete. Pentru câteva momente îi face o inspecție atentă a feței. Îi privește părul încăruntit, tuns scurt, fruntea ușor încruntată de o adâncitură

permanentă între sprâncene, îi numără ridurile, i le măsoară îngrijorat, apoi face un rond mângâietor peste ele. Privirea îi coboară cu aceeași leneșă curiozitate peste umeri, bust, abdomen. Ridică din nou sprâncenele când îi trece în revistă brațele, picioarele. Pare că face o cartogramă. Treningul ei nu constituie un obstacol. Rezistă cu stoicism torturii. Da, torturii, și nu exagerează când gândește astfel, pentru că incursiunea pe care o face pe corpul ei, lipsit de capacitatea de a se apăra cu vreun gest cât de mic, o percepe ca un adevărat chin, dar nu protestează. Nici nu știe de ce. Gemetele pe care le scoate cu alte ocazii considerate nepotrivite, acum sunt adormite. În cele din urmă, Toto se așază tacticos pe unul dintre cele două scaune, complet inutile pentru ea, dar potrivite pentru el sau pentru puținii vizitatori ocazionali ai terasei. El și ea, într-o încremenire parcă fără de sfârșit, un tablou cu două forme de viață în cea mai perfectă armonie, care poate fi imaginată în situația de față.

*

Nu știe de ce, aici toți îi spun Contesa. Prenumele ei are două silabe și e la fel de sonor. Omiterea nu o mai intrigă, s-a obișnuit. Aici, toată lumea are alte nume:, nu neapărat porecle, dar cam așa ceva. Uite, de exemplu, Juanitei i se spune